

Cuprins

CAPITOLUL I

ASPECTE INTRODUCATIVE PRIVIND PROCESUL PENAL ȘI DREPTUL

PROCESUAL PENAL.....	5
<i>Secțiunea I. Considerații generale privind procesul penal.....</i>	5
1. Noțiunile de justiție penală și activitate judiciară în materie penală.....	5
2. Noțiunea și fazele procesului penal	6
<i>Secțiunea a II-a. Faptele și raporturile juridice procesuale penale.....</i>	11
1. Noțiunea și clasificarea faptelor juridice procesuale penale.....	11
2. Noțiunea, structura și trăsăturile specifice raportului juridic procesual penal.....	12
<i>Secțiunea a III-a. Dreptul procesual penal - ca ramură de drept</i>	13
1. Noțiunea de drept procesual penal.....	13
2. Obiectul și sarcinile dreptului procesual penal	14
3. Legăturile dreptului procesual penal cu alte ramuri de drept.....	15
<i>Secțiunea a IV-a. Știința dreptului procesual penal</i>	16
1. Noțiunea, obiectul și sarcinile științei dreptului procesual penal.....	16
2. Legăturile științei dreptului procesual penal cu alte științe juridice și cu științele auxiliare dreptului.....	17
<i>Secțiunea a V-a. Izvoarele dreptului procesual penal</i>	18
1. Noțiunea de izvor de drept procesual penal.....	18
2. Izvoarele formale ale dreptului procesual penal	19
<i>Secțiunea a VI-a. Interpretarea și aplicarea normelor de drept procesual penal.....</i>	24
1. Interpretarea normelor de drept procesual penal.....	24
2. Aplicarea normelor de drept procesual penal	26
2.1. Aplicarea legii procesuale penale în spațiu.....	26
2.2. Aplicarea legii procesuale penale în timp.....	27

CAPITOLUL II

PRINCIPIILE FUNDAMENTALE ALE PROCESULUI PENAL.....

<i>Secțiunea I. Considerații introductive privind principiile fundamentale ale procesului penal.....</i>	30
<i>Secțiunea a II-a. Conținutul principiilor fundamentale ale procesului penal român.....</i>	31
1. Principiul legalității procesului penal	31
2. Principiul separării funcțiilor judiciare	32
3. Principiul prezumției de nevinovăție	35
4. Principiul aflării adevărului	36
5. Principiul <i>ne bis idem</i>	37

6. Principiul obligativității acțiunii penale corelativ cu principiul subsidiar al oportunității	38
7. Principiul asigurării caracterului echitabil și a termenului rezonabil al procesului penal	41
8. Principiul garantării dreptului la libertate și siguranță	43
9. Principiul asigurării și exercitării cu bună-credință a dreptului la apărare	45
10. Principiul respectării demnității umane și a vieții private	49
11. Principiul desfășurării procesului penal în limba oficială corelativ cu reglementarea dreptului la interpret	51

CAPITOLUL III

ACȚIUNEA PENALĂ ȘI ACȚIUNEA CIVILĂ ÎN PROCESUL PENAL	54
<i>Secțiunea I. Aspecte introductive privind acțiunile în justiție</i>	54
1. Noțiunea de acțiune în justiție	54
2. Factorii acțiunii în justiție	54
<i>Secțiunea a II-a. Acțiunea penală</i>	55
1. Noțiunea și factorii acțiunii penale	55
1.1. Noțiunea de acțiune penală	55
1.2. Factorii acțiunii penale	56
2. Trăsăturile acțiunii penale	58
2.1. Acțiunea penală aparține societății (este publică)	58
2.2. Acțiunea penală este obligatorie	58
2.3. Acțiunea penală este indisponibilă (irevocabilă)	59
2.4. Acțiunea penală este indivizibilă	59
2.5. Acțiunea penală este individuală	59
3. Etapele desfășurării acțiunii penale	60
3.1. Punerea în mișcare a acțiunii penale	60
3.2. Exercițarea acțiunii penale	62
3.3. Stingerea acțiunii penale	69
<i>Secțiunea a III-a. Acțiunea civilă în procesul penal</i>	70
1. Noțiunea, factorii și condițiile exercitării acțiunii civile în procesul penal	70
1.1. Noțiunea de acțiune civilă	70
1.2. Factorii acțiunii civile în procesul penal	71
1.3. Condițiile necesare pentru exercitarea acțiunii civile în cadrul procesului penal	76
2. Trăsăturile acțiunii civile în procesul penal	77
2.1. Acțiunea civilă este disponibilă	78
2.2. Acțiunea civilă este accesorie acțiunii penale	78
2.3. Acțiunea civilă nu este individuală	78
3. Exercițarea acțiunii civile	78

3.1. Dreptul de opțiune al persoanei vătămate privind exercitarea acțiunii civile.....	79
3.2. Constituirea ca parte civilă	80
3.3. Exercițarea din oficiu a acțiunii civile	82
3.4. Tranzacția, medierea și recunoașterea pretențiilor civile.....	83
3.5. Exercițarea acțiunii civile la instanța civilă	83
4. Rezolvarea acțiunii civile în procesul penal	83
<i>Secțiunea a IV-a. Raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă</i>	<i>86</i>

CAPITOLUL IV

PARTICIPANȚII ÎN PROCESUL PENAL.....	88
<i>Secțiunea I. Noțiunea de participanți în procesul penal.....</i>	<i>88</i>
<i>Secțiunea a II-a. Organele judiciare ca participanți în procesul penal și competența acestora.....</i>	<i>89</i>
1. Organele judiciare	89
1.1. Instanțele judecătorești	89
1.1.1. Noțiunea și rolul instanțelor judecătorești	89
1.1.2. Sistemul și organizarea instanțelor judecătorești.....	90
1.1.3. Compunerea completului de judecată.....	93
1.1.4. Statutul judecătorilor	95
1.2. Judecătorul de drepturi și libertăți	96
1.3. Judecătorul de cameră preliminară	96
1.4. Ministerul Public	97
1.4.1. Organizarea Ministerului Public.....	97
1.4.2. Atribuțiile Ministerului Public.....	101
1.4.3. Statutul procurorilor	102
1.5. Organele de cercetare penală	103
1.5.1. Organizarea și statutul organelor de cercetare penală	103
1.5.2. Atribuțiile organelor de cercetare penală.....	105
2. Competența organelor judiciare	105
2.1. Noțiunea și formele competenței în materie penală.....	105
2.1.1. Noțiunea de competență	105
2.1.2. Formele competenței în materie penală	106
2.2. Competența instanțelor judecătorești.....	114
2.2.1. Competența judecătoriei	114
2.2.2. Competența tribunalului	114
2.2.3. Competența tribunalului militar.....	115
2.2.4. Competența tribunalului pentru minori și familie	115
2.2.5. Competența curții de apel.....	116
2.2.6. Competența curții militare de apel.....	117
2.2.7. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție	118
2.3. Competența judecătorului de drepturi și libertăți	119
2.4. Competența judecătorului de cameră preliminară	119

2.5. Competența organelor de urmărire penală.....	120
2.5.1. Competența procurorului.....	120
2.5.2. Competența organelor de cercetare penală.....	121
2.5.3. Alte dispoziții privind competența organelor de urmărire penală.....	121
2.5.4. Competența unor organe cu atribuții de sesizare (care nu fac parte din sistemul organelor judiciare).....	122
2.6. Instituții legate de competența în materie penală.....	123
2.6.1. Prorogarea de competență.....	123
2.6.2. Rezolvarea unor incidente de competență.....	127
2.6.3. Incompatibilitatea.....	130
2.6.4. Strămutarea judecării cauzelor penale și desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei.....	135
<i>Secțiunea a III-a. Subiecții procesuali principali</i>	138
1. Suspectul.....	138
2. Persoana vătămată.....	139
<i>Secțiunea a IV-a. Părțile în procesul penal</i>	140
1. Noțiunea de parte în procesul penal.....	140
2. Inculpatul.....	141
3. Partea civilă.....	143
4. Partea responsabilă civilmente.....	144
5. Succesorii, reprezentanții și substituiții procesuali.....	146
5.1. Succesorii.....	146
5.2. Reprezentanții.....	147
5.3. Substituiții procesuali.....	148
<i>Secțiunea a V-a. Avocatul – participant în procesul penal</i>	149
1. Calitatea de avocat.....	149
2. Asistența juridică și reprezentarea.....	151
3. Drepturile avocatului.....	153

CAPITOLUL V

PROBELE, MIJLOACELE DE PROBĂ ȘI PROCEDURELE PROBATORII

ÎN PROCESUL PENAL.....	156
<i>Secțiunea I. Probele în procesul penal</i>	156
1. Noțiunea și importanța probelor.....	156
2. Obiectul probațiunii.....	158
2.1. Noțiunea de obiect al probațiunii.....	158
2.2. Fapte și împrejurări care formează obiectul probațiunii.....	160
2.3. Faptele auxiliare, faptele similare și cele negative.....	160
2.4. Faptele și împrejurările care nu trebuie dovedite.....	161
3. Cerințele probelor.....	162
3.1. Admisibilitatea probelor.....	162
3.2. Pertinența probelor.....	163

3.3. Concludența probelor.....	163
3.4. Utilitatea probelor.....	163
3.5. Posibilitatea obținerii probelor.....	164
4. Sarcina probei.....	164
5. Administrarea și aprecierea probelor.....	165
6. Clasificarea probelor.....	168
<i>Secțiunea a II-a. Mijloacele de probă și procedeele probatorii în procesul penal.....</i>	<i>170</i>
1. Noțiunea, cadrul legal și importanța mijloacelor de probă și a procedeele probatorii.....	170
1.1. Noțiunile de mijloc de probă și procedeu probatoriu.....	170
1.2. Cadrul legal al mijloacelor de probă.....	170
1.2.1. Declarațiile suspectului sau ale inculpatului.....	171
1.2.2. Declarațiile persoanei vătămate, ale părții civile și ale părții responsabile civilmente.....	172
1.2.3. Declarațiile martorilor.....	173
1.2.4. Înscrierile, rapoartele de expertiză sau constatare și procesele-verbale.....	178
1.2.5. Fotografiile.....	180
1.2.6. Mijloacele materiale de probă.....	181
2. Audierea persoanelor.....	182
2.1. Dispoziții generale privind audierea persoanelor.....	182
2.2. Audierea suspectului sau a inculpatului.....	183
2.3. Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente.....	185
2.4. Audierea martorilor.....	187
2.5. Protecția martorilor.....	189
2.6. Confruntarea.....	192
3. Identificarea persoanelor și a obiectelor.....	193
4. Metode speciale de supraveghere sau cercetare.....	194
4.1. Supravegherea tehnică.....	195
4.1.1. Condițiile în care se poate dispune supravegherea tehnică.....	196
4.1.2. Mandatul de supraveghere tehnică (procedura de emitere, procedura de prelungire, punerea în executare).....	197
4.1.3. Autorizarea unor măsuri de supraveghere tehnică de către procuror.....	199
4.1.4. Semnarea, verificarea și certificarea datelor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică. Consemnarea activităților de supraveghere tehnică.....	200
4.1.5. Informarea persoanei supravegheate.....	202
4.1.6. Conservarea materialelor rezultate din supravegherea tehnică.....	202
4.2. Reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale.....	202

4.3. Utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor	204
4.4. Participarea autorizată la anumite activități	206
4.5. Livrarea supravegheată	207
4.6. Obținerea unor date de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice sau furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului	208
4.7. Obținerea de date privind situația financiară a unei persoane	209
5. Conservarea datelor informatice	210
6. Percheziția și ridicarea de obiecte și înscrisuri	211
6.1. Percheziția	211
6.1.1. Noțiunea și felurile percheziției	211
6.1.2. Percheziția domiciliară	212
6.1.3. Percheziția corporală	218
6.1.4. Percheziția unui vehicul	219
6.1.5. Percheziția informatică	219
6.2. Ridicarea de obiecte și înscrisuri	221
7. Cercetarea la fața locului și reconstituirea	223
7.1. Cercetarea la fața locului	223
7.1.1. Noțiunea și scopul cercetării la fața locului	223
7.1.2. Procedura cercetării la fața locului	223
7.2. Reconstituirea	224
7.2.1. Noțiunea și importanța reconstituirii	224
7.2.2. Procedura de efectuare a reconstituirii	225
8. Expertiza și constatarea	225
8.1. Constatările	225
8.1.1. Noțiunea și importanța constatărilor	225
8.1.2. Procedura de efectuare a constatărilor	227
8.2. Expertizele	227
8.2.1. Noțiunea și importanța expertizelor	227
8.2.2. Felurile expertizei	229
8.2.3. Procedura expertizei	234
8.2.4. Situații speciale	236
8.3. Alte procedee probatorii medico-legale sau medicale	237
8.3.1. Autopsia medico-legală	237
8.3.2. Exhumarea	238
8.3.3. Examinarea medico-legală a persoanei	238
8.3.4. Examinarea fizică	239
9. Fotografiera și luarea amprentelor suspectului, inculpatului sau ale altor persoane	240
10. Comisia rogatorie și delegarea	241
10.1. Comisia rogatorie	241
10.2. Delegarea	242

CAPITOLUL VI

MĂSURILE PROCESUALE.....	243
<i>Secțiunea I. Aspecte generale privind măsurile procesuale</i>	243
1. Noțiunea și caracterizarea măsurilor procesuale.....	243
2. Categoriile de măsuri procesuale	244
<i>Secțiunea a II-a. Măsurile preventive</i>	245
1. Noțiunea, scopul și categoriile măsurilor preventive.....	245
2. Dispoziții generale privind măsurile preventive	246
2.1. Luarea măsurilor preventive	246
2.2. Căile de atac împotriva actelor prin care se dispune asupra	
măsurilor preventive	248
2.3. Verificarea măsurilor preventive	251
2.3.1. Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră	
preliminară	251
2.3.2. Verificarea măsurilor preventive în cursul judecătii	252
2.4. Încetarea de drept a măsurilor preventive.....	253
2.5. Revocarea măsurilor preventive	254
2.6. Înlocuirea măsurilor preventive	255
3. Măsurile preventive privite în special.....	256
3.1. Reținerea	256
3.2. Controlul judiciar	259
3.3. Controlul judiciar pe cauțiune.....	263
3.4. Arestul la domiciliu	264
3.5. Arestarea preventivă	268
3.5.1. Arestarea preventivă în cursul urmăririi penale.....	269
3.5.2. Arestarea preventivă în procedura de cameră preliminară și în	
cursul judecătii	275
3.5.3. Tratatamentul medical sub pază permanentă.....	276
4. Dispoziții speciale privind măsurile preventive aplicate minorilor	276
<i>Secțiunea a III-a. Măsurile de siguranță</i>	277
1. Obligarea provizorie la tratament medical	277
2. Internarea medicală provizorie	279
3. Interzicerea accesului la competiții sportive.....	280
<i>Secțiunea a IV-a. Măsurile asiguratorii</i>	282
1. Noțiunea, scopul și alte dispoziții comune privind măsurile	
asiguratorii.....	282
2. Măsurile asiguratorii privite în special	285
2.1. Sechestrul penal propriu-zis	285
2.1.1. Procedura sechestrului	285
2.1.2. Cazuri speciale de valorificare a bunurilor mobile sechestrate	287
2.1.3. Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul urmăririi	
penale	288
2.1.4. Valorificarea bunurilor mobile sechestrate în cursul judecătii	288

2.1.5. Contestarea modului de valorificare a bunurilor mobile sechestrare	289
2.2. Notarea sau înscrierea ipotecară	289
2.3. Poprirea	290
<i>Secțiunea a V-a. Restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare</i>	291
1. Restituirea lucrurilor	291
2. Restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii	291

CAPITOLUL VII

ACTELE PROCESUALE ȘI PROCEDURALE COMUNE	293
<i>Secțiunea I. Aspecte generale privind actele procesuale și actele procedurale</i>	293
1. Noțiunile de act procesual și act procedural	293
2. Clasificarea actelor procesuale și a actelor procedurale	294
3. Modificarea actelor procedurale, îndreptarea erorilor materiale și înlăturarea unor omisiuni vădite	295
3.1. Modificarea actelor procedurale	295
3.2. Îndreptarea erorilor materiale	296
3.3. Înlăturarea unor omisiuni vădite	297
<i>Secțiunea a II-a. Unele acte procesuale și procedurale comune</i>	297
1. Citarea	297
1.1. Noțiunile de citare și citație	297
1.2. Conținutul citației	298
1.3. Locul de citare	299
1.4. Înmânarea citației	301
2. Comunicarea altor acte procedurale	304
3. Mandatul de aducere	304
4. Accesul procurorului și al instanței la bazele electronice de date	307
<i>Secțiunea a III-a. Instituții care au legătură cu actele procesuale și actele procedurale</i>	307
1. Considerații introductive	307
2. Termenele în procesul penal	308
2.1. Noțiunea de termen în procesul penal	308
2.2. Clasificarea termenelor	308
2.3. Modul de calcul al termenelor	311
2.4. Acte considerate ca făcute în termen	312
3. Sancțiunile procedurale penale	312
3.1. Noțiunea de sancțiune procedurală penală	312
3.2. Inexistența	313
3.3. Inadmisibilitatea	313
3.4. Decăderea	314
3.5. Nulitățile	315

3.5.1. Noțiunea de nulitate.....	315
3.5.2. Categoriile de nulități	315
3.5.3. Efectele nulităților	317
4. Cheltuielile judiciare.....	318
4.1. Noțiunea de cheltuieli judiciare.....	318
4.2. Suportarea cheltuielilor de procedură.....	319
4.3. Suportarea cheltuielilor de judecată.....	321
5. Amenda judiciară	321
BIBLIOGRAFIE	327